

skeligt for Dampskibe og større Sejlfartøjer at løbe gennem denne snævre Aabning i dette urolige Vand. Ligesaa stiller det sig efter de Udtalelser, der er faldet overfor Udvalget, som noget tvivlsomt, hvorvidt disse Havne kan benyttes som Trafikhavne. Jeg tror, at man tør samle Billedet saaledes, at dette har Udvalget opgivet at insistere paa. Man har nøjedes med det, som fra alle Sider er blevet bekræftet for os stærkt og udpræget, at disse Havne vilde blive en udmærket Støtte for det søgaaende Fiskeri i Vesterhavet, og i Erkendelse af, at alene dette var af overordentlig Vigtighed, har Flertallet givet Lovforslaget sin Tilslutning. Udvalget har opfattet Sagen saaledes, at her var i ikke ringe Grad Tale om et Værk af national Betydning, det gjaldt om, at ogsaa Danmark paa indgribende Maade fik Del i det store Vesterhavsfiskeri, hvis Udbytte om Aaret skal beløbe sig til omtrent 200 Mill. Kr.

Jeg maa maaske her for mit personlige Vedkommende tilføje den Bemærkning, at jeg ikke nærer Tvivl om, at der ved ethvert Anlæg ved Vesterhavet er et Moment af det usikre, af Eksperimentet, men selv om nogen vilde finde sig foranlediget til stærkt at understrege dette, vilde jeg dog sige, at der er visse Eksperimenter, Samfundet skal gøre, og dertil hører dette. Den højtærede Finansminister slog forleden Dag paa, at i Fremtiden maatte man forudsætte, at Staten blev Borgernes Medarbejder ved større Virksomheder. Den højtærede Undervisningsminister sagde før nogle spydige Ord til mig om min Preusserinteresse. Her er netop et Spørgsmaal, om hvilket jeg vilde tro, at et moderne Tyskland vilde sige: Selv om vi ikke fuldt ud kan overskue denne Sag, er det en af de store Sager, som Samfundet bør og skal tage i sin Haand, og skulde der maaske være en Risiko ved den, vil vi dog tage denne Risiko paa os. Naar jeg nu nævner Ordene „Risiko“ og „Eksperiment“, beder jeg om, at man ikke vil misforstaa, hvad jeg her siger. Jeg tænker mig Linien trukket ud til det yderste i Retning af at nære Betæneligheder ved denne Sag, men det er ikke min Mening derved at ville understrege, at jeg selv deler disse Betæneligheder, eller at Udvalget har delt dem. Jeg har kun for at være konsekvent villet sige, at under alle

Omstændigheder bør efter min Opfattelse dette Lovforslag føres igennem.

Jeg skylder endnu at oplyse et Par Enkeltheder. For det første maa jeg gøre en Bemærkning om en redaktionel Tilfældighed. Udvalgets Betæknings første Afsnit har faaet en Form, som jeg tror, man vil være enig om til en vis Grad at beklage, idet der staar saaledes: „Udvalget — med Undtagelse af J. Andersen — er enig om at yde Fiskeriet Støtte ved Anlæg af Havne paa Jyllands Vestkyst saaledes som i Lovforslaget foreslaaet“. Naar dette læses hastigt, vil man faa det Indtryk, at Mindretallet ikke er enig i det Princip, at der skal bygges Havne til Fiskeriet. Men dette er ikke Meningen: Der tænkes paa de Havne, som foreslaas i Lovforslaget. Der staar det korrekte, men det kunde se ud, som om man vilde kaste et forkert Skær over det ærede Mindretal. Derfor har jeg følt mig forpligtet til her at gøre Rede for, hvorledes Forholdet er.

Endvidere har Udvalget udtalt et Ønske om, at den i § 3 omtalte Ekspropriation for at undgaa Spekulation maa fremmes snarest muligt, og ved Samraad har den højtærede Minister erklæret sig enig heri.

Ministeriet har dernæst ved Samraad overfor Udvalget stærkt fremhævet, at det vilde være uheldigt under de nuværende Krigsforhold at søge at faa denne Sag stærkt fremmet, idet det vilde medføre en betydelig Udgiftsforøgelse. Udvalget har tiltraadt denne Betragtning, og det maa altsaa forstaas saaledes, at Ministeren har en nogenlunde fri Stilling til under Hensyn til Krigsforholdene at vælge det Øjeblik, da han vil forsøge at gennemføre Anlægget af disse Vestkysthavne.

Endelig har Udvalgets Flertal ikke udtalt sig om, hvorvidt der bør bygges en Jernbane til Helshage. Det ligger sikkert ikke deri, at Udvalget ikke skulde mene, at noget saadant var nødvendigt, men det ligger simpelthen deri, at man har ment, at Vestkysthavnesagen er noget for sig, og at et eventuelt dertil hørende Jernbaneforslag bør være noget for sig. Medens det ærede Mindretal har medtaget dette Jernbaneforslag, har Flertallet altsaa ikke anset det for korrekt at medtage det.